

Listy Prahy 1, 4.1.2010, Zajímavosti z Akademie věd ČR
Stáňa Wildová

Biotechnické a biomedicínské centrum BIOCEV je společným projektem **AV ČR** a UK. Jedná se o komplexní odborné zázemí pro molekulární a buněčné biotechnologie, zejména ty, které se aplikují v lidské a veterinární medicíně a ve farmaceutickém průmyslu.

Předseda **AV ČR** uděluje každoročně ceny **AV ČR** za vynikající výsledky vědecké práce a úspěšné řešení programových a grantových projektů. Za rok 2009 byly oceněny práce, zabývající se těmito úkoly: termodynamika viskózních tekutin, funkční genetik a genomika myši domácí, klimatické extrémy a jejich modelování, ekologie slatinišť, uchovávání vodíku ve slitinách na bázi Mg-Ni, optické metody studia fytoplanktonu, kulturně historické a uměleckohistorické aspekty výzkumu knihovny Ferdinanda Tyrolského.

Mezinárodní tým odborníků za účasti pracovníků **Botanického ústavu AV ČR** se zabýval problematikou vymírání vzácných původních rostlinných druhů a zavlékání druhů nepůvodních, často invazních, během posledních staletí. Předmětem zkoumání bylo analyzovat, jak se tyto skutečnosti projeví na složení flóry Evropy. Závěry studie konstatují, že počet zavlčených druhů vysoce převyšuje počet druhů, které v jednotlivých regionech vymřely. Zatímco však vymřelé vzácné druhy byly zpravidla fylogeneticky jedinečné, většina zavlčených druhů je příbuzná druhům původním. Flóry jsou tedy druhově bohatší, ale z evolučního hlediska postupně ztrácejí svoji jedinečnost. Jednotlivé evropské regiony jsou si tedy stále podobnější.

V prosinci uplynulo 50 let od udělení Nobelovy ceny v oboru chemie Jaroslavu Heyrovskému za objev a rozvoj polarografie. Vědec se celý život věnoval bádání v oboru fyzikální chemie. Na UK vybudoval polarografickou školu, vedl Polarografický ústav **ČSAV**. Za jeho působení se Československo stalo centrem výzkumu v tomto oboru. Z celého světa se k nám přijížděli učit vědci a studenti nové metodě, která našla užití v oborech zdravotnictví, hutnictví, těžká chemie, potravinářství, životní prostředí. Vědecká práce Heyrovského byla oceněna Nobelovou cenou až po 37 letech od objevu.